

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Po deželni zborih.

IV.

Štajerski deželni zbor se je letos mirno vršil, ker niso bili na dnevnem redu taki predmeti, iz katerih bi burne razprave bile nastale. A naši slovenski poslanci, dr. Dominkuš, dr. Sernec, in dr. Vošnjak so tudi v tej sesiji vzdignili svoj glas in se krepko pognali, kadar je šlo za narodne ali gospodarske zadeve slovenskega naroda na spodnjem Štajerskem.

Glede narodnega šolstva stavili so interpelacijo do vlade, ali misli deželni šolski svet tudi za šole z slovenskim učnim jezikom načrt izdelati, kakoršnega je razglasil za ljudske šole z nemškim učnim jezikom. Dr. Vošnjak je s svojim govorom o ljudskem šolstvu mej drugim naglašal zmešnjave, katere izvirajo iz pomankanja tacega učnega načrta in sploh grajal vlado, da hoče šole rabiti samo za ponemčevalne namene, ter jo tako odtegniti svojemu pravemu cilju izobraževanja celega ljudstva. Sploh so naši slovenski poslanci pokazali pri vsaki priliki, da se živo zanimajo za šolstvo, da sicer žele in zahtevajo odpravljanje tacihih uredbe, ki so proti naši narodnosti obrnene, da pa se trdno drže načel, na katerih je novo šolstvo postavljeno.

Ako se tudi v sedanjih političnih razmerah ne da dosti doseči za našo slovensko narodnost, ima vendar aktivno postopanje slovenskih poslancev v štajerskem deželnem zboru ter vedno naglaševanje in dokazovanje krivic, katere se štajerskim Slovincem v narodnem oziru gode, svoje dobre nasledke, ker se s tem vsako leto pred svetom konstatuje, da štajerski Slovenci, v borbi za svojo narodnost ne bodo odnehali, dokler se jim na katerem koli polju skuša kratiti ali zatreti.

S pasivnostjo se ničesar ne da dosežati in če so štajerski klerikalni poslanci pri posvetovanju o šolskem budgetu demonstrativno zbornico zapustili z g. Hermanom na čelu, so s tem svojim postopanjem pač dokazali svoje mrzenje do sedanjega šolstva, a možje se silno motijo, ako misle, da je ljudstvo, z njimi enacega mnenja. Zlasti slovenski narod povsod skazuje, kar je dr. Vošnjak popolnem resnično konstatoval, da je vnet za šolstvo in si nikakor nazaj ne želi starokopitnih šol. Ravno Slovenci bodemo narodno trdni postali še le ko bode skoro ves narod brati in pisati znal in ne bode mogoče nekega lahko zapeljati.

Dalje so slovenski poslanci vprašali deželni odbor, zakaj ne predloži novega volilnega reda za deželni zbor. Po sedanjem volilnem redu so štajerski Slovenci silno prikrajšani v številu svojih poslancev nasproti

Nemcem. Slovenski Štajer s 420.000 prebivalci voli v kmetskih občinah 8, v mestih in trgih 4 poslance v deželni zbor. Če se došteje mariborski škof, je celi spodnji Štajer s 13 poslanci v deželnem zboru zastopan, Nemci pa, katerih je 700.000, imajo ostalih 50 poslancev v zboru. Glede na število prebivalcev in na znesek davka moralo bi na slovenski Štajer vsaj 22 poslancev priti. Novi volilni red bode imel te razmere urediti, zato bi bilo potrebno, da bi se že letos bilo začelo posvetovanje, a deželni odbor je zopet zavlekel celo stvar do prihodnje poslednje sesije, ker ga menda nij volja, posebnih sprememb volilnega reda nasvetovati.

Ko se je posvetovalo o novem poslovnem redu za deželni zbor, je dr. Dominkuš krepko branil pravico interpelovanja in večina nemških poslancev je vendar bila toliko pravična, da nij omejila te pravice, ampak dovolila, da sme vsak poslanec vlado interpelovati, da ne potrebuje podpisov drugih poslancev.

Razen teh imenitnejših stvari so se slovenski poslanci pogosto oglašali pri lokalnih, njihovih okrajih se dotikajočih, zadevah. Dr. Sernec je naglašal potrebo, da se kmalu zida železnica Dunaj-Noví in postranske črte od Radgone po slovenskih gorah.

Dr. Dominkuš je dokazal nujno potrebo, da se napravi cesta v zgornjem koncu savinske doline od Luč do Šolpaka, potem most čez Pako pri sv. Martinu na Paki in da se že letos začnejo dela regulovanja Savine. Tudi dr. Vošnjak je poudarjal nujnost popravljanja savinskih bregov in se sploh pri mnogih prilikah oglašal. Štajerski Slovenci smejo zadovoljni biti z delavnostjo in zavednim postopanjem svojih poslancev.

Končno nam je še z zadostjenjem omeniti, da sta poslanca Schmid in Šnidaršič pri vseh imenitnejših narodnih vprašanjih glasovala z našimi narodnimi poslanci in se skazala pravična narodnim zahtevam. Upamo, da se tudi za naprej ne bosta dala ustrahovati od Seidel-Brandstetterjev, ampak vedno v mislih imela, da sta izvoljena od čisto slovenskih okrajev, da jima je v prvi vrsti skrbeti za blagost svojih volilnih okrajev, za duševni in materialni napredek slovenskega ljudstva, da pa duševni napredek je samo mogoč na podlogi narodnega jezika.

Kranjski deželni zbor.

(XIII. večerna seja. Konec.)

(Nadaljevanje debate o poročilu deželnega odbora.)

Sploh nasvetuje odsek:

19. Vse v poročilu od deželnega odbora

navedene naredbe se odobrnjejo, kolikor je to postavno treba.

Baron Abfaltrern ugovarja temu zadnjemu predlogu in nasvetuje, naj se poročilo deželnega odbora v prihodnji sesiji zopet predloži v pregled deželnemu odboru.

Dr. Zarnik pravi, da je imel vsak poslanec poročilo pet tednov v rokah, torej dovolj časa, da ga na tanko prebere in se iz njega podučí. Poslanci, ki glasujejo za predlog barona Abfaltrerna, niso svoje dolžnosti storili, in ta predlog sprejeti ne bi bilo družega, nego malomarnost poslancev podpirati.

Baron Abfaltrern pravi, da odsek za pregledovanje poročila deželnega odbora nij imel do zadnjega časa nobenih sej.

Dr. Zarnik konstatira, da je imel odsek že pred tremi tedni prvo sejo in potem še mnogo sej, ali da izmed dveh udov, ki spadata k stranki barona Abfaltrerna, nij bil eden pri nobeni odsekoveji seji navzočen, drugi pa samo pri prvi. Potem se odsekov predlog sprejme. Za Abfaltrerna so glasovali nemškutarski poslanci, Zagorec in dr. Razlag.

Poslanec grof Thurn poroča v imenu občinskega odseka in predlaga resolucijo, po kateri se bi občinska postava o §. 28. spremenila.

Poslanci Langer, Schaffer, dr. Razlag in Gariboldi kritikujejo resolucijo in poslanec Langer nasvetuje naposled, naj se vrne resolucija deželnemu odboru, da v prihodnjem zasedanju deželnega zbora zopet o njej poroča.

Predlog Langerjev se sprejme.

Poslanec Murnik poroča v imenu gospodarskega odseka zaradi naprave železnice iz Trbiža v Pontablo in iz Ljubljane v Munjavo ali Karlovac, in nasvetuje, naj deželni zbor po deželnem odboru pri c. k. ministerstvu priporoča izvršenje teh železniških črt.

V generalnej debati se oglasi dr. Schrey in govori: „Jaz sem predlog poslanca Murnika podpisal in ga tudi zdaj slavnej zbornici toplo priporočam. Prebivalci naše dežele, ki so v obče, kar se denarja tiče, bolj trezni ljudje, so po borznem krachu malo trpeli, in ta kriza je pri nas, izvzemši en edini slučaj v naši deželi, brez nasledkov prošla. Bolj pa, ko borzna kriza, nam je škodovala trgovinska kriza, ki se vé, da svoje škodljive posledke razteza tudi v našo deželo. Gotovo je, da se bode tej stagnaciji z zidanjem železnice nekoliko v okom prišlo ali vsega tudi železnice storile ne bodo.“

Tem bolj čudno in nerazumljivo je pri običnem pomanjkanju dela agitacija, ki se je nekaj časa od ene strani proti ustavovnim kupcem in obrtnikom začela. To je nekakov

narodni sport. Pred nekaj časom se je streglo po njihovi telesni varnosti in po njihovem življenju, kar nam pričajo dogodki pri Ježici, Jančjem in Velčem! (Velik hrup na desni strani in klici: k stvari!)

Deželni glavar Kaltenegger pravi, da je govornik popolnem pri stvari, kajti on razgovarja o gospodarski krizi, in kar je do zdaj navedel, spada popolnem k stvari. (Oho-klici.)

Dr. Schrey nadaljuje: „Zdaj pa se je začel nov šport. Hoče se od tiste strani ustavovernim obrtnikom škodovati pri njihovej kupčiji“. Zdaj počne dr. Schrey napadati duhovščino, da ne naroča zvonove pri njegovem svaku. Mej drugim pravi: Toži se, da nij obrtnije v naši deželi, in še to, kolikor jo je, namerava ena stranka pokončati s tem, da naročava pri toliko črtenih tujcih rajši, ko pri domačinih. (Velik nemir.) Jaz pa zahtevam in pričakujem od vlade, da bode taki agitaciji z vso močjo v okom prišla. (Velik nemir. Desna stran, razen poslanca Tavčarja, Robiča in poročevalca Murnika, izide z dvorane. Poslanec Toman se kmalu vrne, tako postane zbornica zopet sklepična.)

Ustavoverna stranka pa, ki reprezentira kapital in inteligencijo, bode za to skrbela, da bode ostala ta začeta agitacija proti udomnjene stranke brezuspešna. (Smeh). Torej ne tožite z one strani, da nij obrta in kupčije v deželi, ko na drugi strani uničujete fabrike, ki so delale stotine let na čast in korist dežele.

Predlog gospodarskega odseka se potem sprejme.

Potem se poroča o mnogih peticijah. Več občinam se dovoli podpora za zidanje in popraviljanje cest.

Dr. Zarnik poroča o peticijah mnogih občin, ki zahtevajo slovensko uradovanje pri c. k. okrajnih glavarstvih in notarjih.

Te peticije se izroče c. k. vladi s priporočilom, da prošnikom ustreže.

Pogorelcem v Mavčicah se dovoli 1000 gold. podpore. S to točko je dnevni red končan.

Deželni glavar g. Kaltenegger potem govori obligaten končni govor, zahvaljuje se poslancem za njihovo delavnost v zboru in posebno v odsekih, na kratko omenja delovanje deželnega zbora v tej sesiji in se, — to se ve da — zahvaljuje celo vladnemu zastopniku vitez Widmanu. Deželni odbor, pravi govornik, je po smrti dr. Coste zdaj zopet popoln, izvolil je zbor v deželni odbor moža, namreč dr. Zarnika, čegar obširna vednost je nam porok, da bode izvrstna delavna moč deželnega odbora, ki bode vsigdar imel skrb biti vreden in zanesljiv organ deželnega zbora. Deželni glavar zakliče potem trikratni „slava“ in „hoch“ cesarju!

Vladni zastopnik Widman se tudi zahvaljuje za njemu izraženo priznanje in dalje obeta, da bode zmirom delal na korist dežele.

Dr. Razlag: „Gospod deželni glavar! Izrekam vam pristržno zahvalo in priznanje za vaš trud in vaše delovanje ne le v zboru nego tudi v odborih. Vodili ste naše obravnave zmirom nepristransko (?) in zmirom (?) ste varovali dostojnost naše zbornice! Bog vas poživi in ohrani še mnogo let na blagor in korist naše dežele!“

Deželni glavar se zahvaljuje za zahvalo po dr. Razlagu izjavljeno in proglašja potem 5 sesijo kranjskega deželnega zbora končano.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. maja.

Iz *Dunaja* se govoriča čuje, da namerava ali vlada ali cesar več novih udov za gospodsko zbornico državnega zbora imenovati, posebno izmej železniške industrije nekatere osebe.

Glasove o *ministerske* krizi, in sicer, da vojni minister Koller prvi pojde s svojega mesta proč, pobijali so oficijozni listi brzo. Vendar jih „P. L.“ zopet naglašja s poročilom, da se tako važna postava, kakor je organizacija generalnega štaba, v ne navzočnosti ministra Kollerja pod predsedstvom nadvojvode Albrehta pretresava.

Na *Ogerskem* se je začelo živo volilno gibanje. Uže se imenujejo posamni kandidati in odpovedujejo oni, ki se hočejo iz javnega življenja odtegniti.

Vneme države.

Francoska narodna skupščina je posvetovala se o necem železniškem predmetu in je pri tej priliki minister javnih del rekel: „mi smo sedaj v perijodi miru in hočemo v njej ostati.“ — Ustavna komisija je izbrala Lavergneja za predsednika, kateri je v svojem ogovoru pozival navzočne, okleniti se sprejete vladne oblike, republike. — V novoizvoljenej komisiji trideseterih je 25 udov republiki prijaznih in le 5 reakcionarjev.

V *italijanski* zbornici je 26. t. m. Garibaldi utemeljeval svoj znani predlog o urejenji reke Tibere in izsušenji močvirjev okolo Rima. Njegov predlog je bil sprejet enoglasno in se bode sedaj o tem od strani vlade študiralo. Ali pa pride stvar do izvršenja, o tem bode odločil denar, če ga bo.

Iz *Spanije* prihaja zopet enkrat ena taci zmag, z katerih nazadnje nič nij. Iz Perpignana se brzojavlja, Karlisti zahtevajo pomiloščenje in zagotavljajo, da so čete Saballove v popolnem neredu.

Berlinski dopisnik v ruski vladni list „Nord“ piše o Bismarku in nemškej politiki mej drugim: „Knez Bismark je nezadovoljen s celim svetom, a nekoliko tudi sam soboj. Prusko občinstvo v zagotavljanje miru niti ne verjeme več, videč te liste, ki so nedavno naznanjevali vojno, denes trobiti mir. . . . V vladnih krogih v Berlinu vlada velika razdraženost proti velikobritanskemu kabinetu, čegar protinemško mišljenje nij denes nikomur tajno. — Da-si ima to za sedaj le uravni pomen, je vendar nastal v Angliji en člen več, v tej velikej koaliciji proti Prusiji, katero je prorokoval general Moltke.“

Amerikanska železnica „Philadelphia Erie“ je *falirala*.

Dopisi.

Iz *Goriškega* 27. maja [Izv. dop.]

G. dr. Lavrič je letos v goriškem deželnem zboru stavil važno interpelacijo zaradi posebnih porotnikov za slovenske zatožence pri deželnej sodnji v Gorici, katero krivico je uže tudi meseca decembra „Slov. Nar.“ popisaval. — Kako naši gospodje c. k. komisariji postave tolmačijo, naj mi bode dovoljeno v kratkem k odgovoru omenjene interpelacije nekoliko opomniti. — Slavna c. k. vlada je sama priznala, da se godi jako velika krivica nam primorskim Slovencem v omenjenej zadevi, ko je cesarski komisar odgovarjajoč na interpelacijo rekel, da bivajo edino v sodskem okraji Cervinjano izključljivo Lahi (kar sicer tudi mi priznamo) a v

vseh družih sodskih okrajih je čisto slovensko, v enih pa mešano ljudstvo, Slovenci in Lahi. Torej zaradi enega samega okraja se mora po mnenji slavne c. k. vlade vseh družih devet popolnem italijanščine navaditi, ako se moremo pri sodnji zagovarjati? Zaradi enega okraja mora devet okrajev Lahom predstavljavca plačevati?

To se zdi cesarskemu komisarju „potreba“? Pa še več. Rekel je, da uradniki ne znajo vsi slovenski. No, to je pa še več kot smešno. Mej slovenskim ljudstvom živeti in uradovati a niti njegovega jezika ne umeti, kako more tak c. k. uradnik postaviti izpolnovati! Čudno je res, da si upa mož take ugovore navajati. Kaj pravite vi slovenski kmetje k temu? Kaj ne, laška „kultura“ je uže visoko stopinjo dosegla? Kaj mar slavna c. k. vlada zahteva, da bi se več tisoč ljudij zaradi enega c. k. uradnika laški učilo? Ali mar naša slavna vlada še v 19. stoletji ne vé, da nij ljudstvo zavoljo c. k. uradnikov tu? Čegava je torej dolžnost se jezike učiti? Če g. uradniki slovenski ne umejete, zakaj se ne navadite? Zakaj vas pa ljudstvo s žaljevim rokami prisluženimi krajcarji plačevati mora? Da lepe odgovore, ako tudi nijso družega, nego same fraze, nam dajejo. Ako s tem gospodje mislijo naš jezik zatreti, jako se motijo, temveč mi bomo zahtevali, dokler nijsmo uslišani.

Veseliti pa mora tudi vsacega domoljuba, da se slovenski poslanci za narodne pravice tako možato potegujejo. Za to jih je ljudstvo za branitelje svojih pravic izvolilo in prej ali pozneje mora pravica tudi k nam priti. A nasprotno obžalujemo, da klerikalni listi vedno napadajo celo slovensko svobodomiselno stranko. Kdaj bode vendar tega sumničenja konec? Delajmo složno, kajti le na tak način nam je mogoče svoje pravice doseči, ne pa če bomo na svoje najboljše delavce in zagovornike ščuvali in tako najblajše može iz mlajšega zaroda odstrašili od političnega javnega dela.

Domače stvari.

— (K pevskeje slavnosti v Sisku.) Hrvatski „Primorac“ v poslednjem broji pri naša popis cele slavnosti in pravi o odhodnici ljubljanskega Sokola: „Bračo Sokoli! težko nam se bilo od vas razstati! Privoljesmo vam tako, da bismo htjeli do veka s vami zajedno ostati. Vi ste svojom srdačnosti i iskrenosti, svojim prostodušnim i slobodnim, a ipak plemenitim i vrlo pristojnim ponašanjem i svojim otvorenim veselim srcem kao pravi Slaveni nas predobili, a naše ljepotice očarali. Uviek ćemo vas se radostno sjećati. Starosta g. Nolli zanio nas je do najvećega uzhita svojimi žarkimi govori, u kojih je izrazio svoju velju radost nad tim, što može na svoje oči gledati, kako smo iza Rauch ova despotizma, koj hvala bogu! nije dugo trajao, opet slobodni Hrvati i sretni, imajuć svoju domorodnu naprednu vladu na čelu, koja nezapriećuje uzvišene narodne svečanosti, nego ih koliko moguće još sama podupire i promiče; dočim Slovenci u svojoj domovini još uvijek stenju pod njemačkim pritiskom, koj im nedozvoljava takove narodne svečanosti i razvoju slovenskoga naroda sve moguće zaprieke stavlja; nu doći će i njemu crn petak i neće progutati slovenski živalj“.

— (Pri vojaških vajah) v Mariboru je okoli 1600 rezervistov. Vaje trajajo za one, ki so služili 3 leta pri vojaki, do 5. junija, za one pa, ki so služili manj kot tri leta, trajajo vaje 28 dni, t. j. do 11. junija. Tudi enoletni prostovoljci, ki so se sedaj udeležili vaj, bodo morali 28 dni pri vajah navzoči biti. Zakaj se je napravil oni razloček, ne najdemo pravega uzroka. Valjda so enoletni prostovoljci, ki so večidel na višjih šolah, bolj trde glave kot vojak, ki je služil 3 leta, in ki nij imel nobene ali pa le malo izgoje. Pametni so res ti vojaški gospodje!

— (Nezvesta ljubica, smrt ljubimca.) Iz Maribora se nam piše: V Mariboru se je 25. t. m. ob 2. uri po pólú dne v vojaški bolnišnici ustrelil J. Žnidar, vodja pri 47. peš. polku fem. Hartung. Uzrok tega samomora bila je ljubica, ki je postala vodji nezvesta. Polkovniku je pisal pred svojo smrtjo ganljivo pismo, v kojem ga prosi odpuščenja, da si je sam vzel življenje, navajajoč uzrok samomora: nezvestost ljubice, ki ga je ljubila uže pet let. Navaja v onem pismu tudi svojo zvestobo do cesarja, da mu je rad služil, da nij bil nikdar kaznovan, da nij napravil nobenih dolgov itd. Prosi tudi svojega polkovnika, naj bi on nezvesto ljubico kaznoval, ker je ona kriva, da armada izgubi zvestega njenega sonda. Prenašal je rad in lahko bremena vojaškega stanja, a grenkost in turobnost, da mu je Milica postala nezvesta, nesrečnej nij mogel, nij hotel prenašati. V svojej oporoki, koju je tudi polkovniku poslal, sporočil je nekaj goldinarjev za sv. maše, drugo pak glasbi 47. peš. polka, 26. t. m. je bil njegov spreved. Spremili so ga do gomile: zvesti njegovi tovariši, več oficirjev, mej temi polkovnik sam, major in še drugi. J. Žnidar je bil doma v konjiški župniji in je nekega mlinarja sin.

— (Samomori in kride). V Trstu se je ustrelil g. Nikola Cloetta, lastnik mične vile „Agnese“ za ljubljanskim gradom. Rodom je bil iz Švice. Uzrok samomora je faliment hiše „Cloetta & Schwarz“ v Trstu, pri kateri je imel Cloetta vse premoženje založeno, a vrhu tega še imenje obeh udov po njegovih ranjcih bratih. N. Cloetta je bil neoženjen in še le 38 let star. — Ker je firma „Cloetta & Schwarz“ tržila z marmorjem v velikem in bila tudi v trgovskeji zvezi z kámnoseki g. Muršič v Ptujem, g. Murnik v Mariboru in g. J. Kocijančič v Gradci izgubili so i oni pri tej firmi mnogo, če ne vse, posebno o poslednjem, g. Kocijančiču se pripoveduje, da je izgubil nad 50.000 gld. — Dunajski časopisi pak poročajo tudi o drugem samomoru namreč, da se je pri sv. Križu blizu Dunaja ustrelil znani bankir in namestnik ravnatelja nacionalne banke Jan. Ribař, zaradi kride firme „Cloetta & Schwarz“ v Trstu, pri kateri je izgubil 800.000 gld. J. Ribař je bil star uže 60 let.

— (Nasledki „svetega leta“.) Piše se nam iz Kanaia: Tatje so pri belem dnevi v hišo premožnega kmeta B. Vriska od Vriskov v fari pri Kapeli v Brdih vložili in pobrali gotovega denarja 1500 gld. poleg še veliko drugega blaga. Doma nij bilo razen otrok nobenega, ker so bili vsi pri procesijah „svetega leta“, ki so po več ur trajale, ubogi kmet pa, namesto da bi pri procesiji papežev „odpustek“ zadobil, zadobil je doma „popolnem odpustek“ vsega

svojega imetja. „Danici“ se bo menda prav čudno zdelo, kako daleč „previdnost božja“ sega. Kmetom pa, kateri na deželah in na samotnih krajih prebivajo, naj jim bode ta strašna nesreča, ki je pomilovanja vrednega kmeta zadela, v izgled, da se v takih čudnih prilikah bodo znali zadržati. Zdaj sami izprevidite, ali je boljše odpustkov pri procesijah iskati, ali pa vsaj enega čuvaja pustiti, doma svoje imetje varovati. „Prst božji?“

— (Posilstvo.) Iz Hotinje vasi se piše „Sl. G.“: Na binkoštno nedeljo večer napoji nek fantalin iz Rač neko deklico iz Orehovasi tako, da nij vedla več je-li živa, ali mrtva, ter jo zavleče na vrt. Fantalin to videvši, grede in se jih okoli 12 posiljenja udeleži. Bili so iz naše vasi 3 fantje in 3 udovci, drugi pa iz Rač in Orehovasi. Nekateri so uže žandarji v Maribor odgnali. — Deklica je hudo zbolela, in lahko, da bode umrla.

— (Bogat tat.) Od sv. Ruperta v slov. Goricah se piše „Sl. Gosp.“: Pri nas je živel na meji pod Hrastovcem premožen kmet in mlinar Ornik, ki je deloma sam, deloma pa po svojem viničarju po tujem blagu segal. Pred 3 leti je viničar udovi Ribičevi ukradl posojilnično knjižico 200 gld. vrednosti. Udova je sicer naletela na tatu, a ga nij mogla spoznati, ker je hitro bežal. Sedaj pred par tedni pošlje O. n. k viničarja v Maribor, da denarje pri posojilnici vzdigne. Pri dotičnej številki pa najdejo gospodje znamenje. Skrbni gospodje ponudijo viničarju stol, da se vsede in malo potrpi. Naposled vstopijo policaji in žandarji. Viničar dobi namesto denarja železo na roke. Takoj so ga gnali k sodnji v sv. Lenart, kjer so ga zaprli. Da mu pa ne bi bilo dolg čas, so mu pripeljali tudi njegovega gospodarja Ornika. Ljudje se temu tatovu tem bolje čudijo, ker je Ornik bogat mož.

— (Popravek.) Piše se nam: Dr. Goštiša nij se rodil v Črnicah pri Idriji kakor ste v št. 113. in 115. „Sl. N.“ napačno poročali, ker Črnic v idrijskem okraju sploh nij, nego v Zadlogu pri Črnem vrhu.

Narodno-gospodarske stvari.

— Te dni je bila neka deputacija industrijalcev železninske, pavolnene, volnene in svilnene trgovine pri cesarju, da bi izprosila za domače ždelke pomoči in colne brambe, katera jej pomanjkuje vsled obstojeh trgovinskih pogodb. Cesar je izrekel na najmilostljiviši način živo naklonost svojo in pomirljivo zagotovilo, da bode skrbel za prospeh domače industrije. Torej varstvo domačega dela in izdelka.

Znano je, kar se ne da in ne more ugovarjati, da je bila mej vsemi avstrijskimi trgovinskimi zbornicami baš prejšnja kranjska trgovinska zbornica za večjo colno brambo ali „schutzzoll“ uže pred več leti, tedaj ona zbornica, katere členi so bili od patronov „L. Tgb.“ označeni za „ničle“, ter njenega predsednika, ki je faktično z večletnimi studijami na narodno-gospodarskem polji bistril svoj um, imenovali posmehovalno „velicega slovenskega nacional-ekonoma“. Evo torej, ali se nij uresničilo to vse, kakor je on pisal in govoril uže pred 10 leti, na podlogi uka utemeljeno. In če je Aleksander Koruza rekel, da ne bode imel nacional-ekonomičnih predavanj, si je s tem pač sam sebi utisnil znamenje nevednosti. Kjer manjka pojmov, tam je gotovo morajo nadomestovati prazne fraze!

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Urč, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dritti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bohehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijšo bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bohehaje sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bohehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigm. 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. i á 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu i v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Dischti & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicah pri N. Šnirhu, v Oseknu pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spicerijskih trgovcih; tudi razpošilja ducajske hiše na vse kraje po poštah sakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

28. maja:

Evropa: Vukonič iz Zadra. — Huber iz Libereca.
Pri Slonu: Klecinsky iz Gorice. — Botoni iz Trsta. — Schmidt iz Gorice. — Mohlav iz Gablova.
Weis iz Dunaja. — Vičič iz Ilir Bistrice. — Šliber iz Gorenjskega. — Pregel iz Trsta. — Auer iz Ljubljane. — Keler iz Dunaja. — dr. Štejskal iz Zadra.
Pri Malič: Binder iz Gradca. — Bude iz Dunaja. — Cioti iz Reke. — Küll iz Dunaja. — Hauf iz Kočevja. — Tomely iz Dunaja.
Pri Zamorec: Jurečič iz Maribora. — Kordin iz Vodice. — Simončič iz Sevnice.

Dunajska borza 29. maja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	50
1860 drž. posojilo	111	75
Akcije narodne banke	963	—
Kreditne akcije	233	50
London	111	40
Napol.	8	88 1/2
C. k. cekini	5	29
Srebro	102	—

Tržne cene

v Ljubljani 29. maja t. l.

Pšenica 4 gld. 80 kr.; — reš 3 gld. 40 kr.; — ječmen 2 gld. 70 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 2 gld. 60 kr.; — pros 2 gld. 70 kr.; — korusa 3 gld. 10 kr.; — krompir 2 gld. — kr.; — fižol 5 gld. 40 kr.; — masla funt — gld. 58 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen — gld. 42 kr.; jajce po 1³/₄ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 27 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 35 kr.; — slame cent 1 gld. 15 kr.; — drva trda 6 gld. 40 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Gospodarji pozor!

Zavarovalnica „Minerva“

zavaruje po najnižji ceni

proti škodi po toči

za gotove premije ali pa proti menjicam.

Ravnateljstvo za slov. dežele:

Janez Jereb.

Pisarna v Ljubljani na starem trgu št. 155.

(164—3)

Trgovsk praktikant

za mojo manufakturno štacuno tu se takoj sprejme. Fantje z dežele imajo prednost.

(173—3)

Hugon Turk,
trgovec v Ljubljani.

Žrvenjak

(Graham-ov kruh)

najboljšega okusa se dobiva pri

Josipu Čadu,

(172—3) na starem trgu, h. št. 33.

J. N. Koceli

se zahvaljuje slavnemu p. n. občinstvu za skozi devet let izkazano mu zaupanje v trgovstvu z mešanim blagom v Gerbec-ovi hiši v Skofji Loki, in prosi, da bi mu to zaupanje tudi v njegovi novi prodajalnici (štacuni) v

Krenner-jevi hiši

v gornjem mestu ohranilo.

Tako tudi naznanja, da mu je gospod Alojzij Krenner zalogo sukna in kocev iz svoje tovarne za Skofjo Loko izročil.

(181—1)

Odpretje gostilnice.

Uljudno podpisani javlja, da je v hiši št. 8 na karloveskem predmestju obstoječo

krčmarijo

vzel v najem in odprl. — Gorka in mrzla jedila, bizeljska vina, Avrovo pivo, 1 vrček à 10 kr., se najokusneje servirajo. Prav mnogobrojnega obiska se nadeja s posebnim spoštovanjem

(171—3)

Jakob Povše.

Štev. 294.

Učiteljska služba

se razpisuje na narodnej šoli v Loki poleg Zidanega mosta z dohodki III. razreda in prostim stanovanjem.

Prositelji, zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dostojno oblozene prošnje najdalje do 20. junija t. l. vposlati krajnemu šolskemu svetovalstvu v Loki poleg Zidanega mosta.

(174—2)

Okrajni šolski svet Laški,
dne 15. maja 1875.

Predsednik: **Haas** l. r.

Št. 444.

Nadučiteljska, učiteljska in podučiteljska služba

na trirazrednej narodnej šoli v Okolici Celjski z dohodki II. razreda se razpisuje.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dostojno dokumentirane prošnje po predstavljeni šolske gospodski do konca meseca junija t. l. krajnemu šolskemu svetovalstvu v Okolici Celjski vposlati.

(176—2)

Okrajni šolski svet Celjski,
dne 18. maja 1875.

Predsednik: **Haas** l. r.

Nova najbolj rudeča vinska barva

vztrajajoča in zelo koncentrirana.

1/2 kilo na 100 litrov,
6 kilo na 1200 litrov,

zadostuje, belo vino pobarvati lepo temno-rudeče, brez kalenja; barve, narejene od najneškodljivejših tvarin, nij moč ločiti od naravne rudeče vinske barve.

Pri rudečih vinih, posebno pa pri mladih rudečih vinih ima dalje barvanje to lastnost, ka ono ne pobarvi samo vino, nego i učini krasno. Lepota je namreč, ako se primeša barve, taka, kakor pri vsih drugih lepo-barvanjih. Vino je namreč momentanno ka'no in se mora pustiti nekoliko dni mimo ležati, da postane bistro, potem se le se mu dodaj navadno različje. Vino se izčisti samo od sebe, ter ne potrebuje radi tega nobenega drugega lepotičnega sredstva.

Pri rabi barvanja je treba barvo prej v kakej steklenej posodi pravilno razpustiti malo z vinom.

(143—5)

Gustav Pokorny, Dunaj, hintere Zollamtsstrasse Nro. 9.

Velik vrt,

blizu južnega kolodvora ljubljanskega, pripraven posebno za nove stavbe, se prodaja ali ves ali pak tudi razdeljen v manjše dele.

Natančneje se izve v „Annoncen-Bureau“ (Fürstenhof 206). (178—3)

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarnja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzle vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadiah, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštneemu povzetju. (132—23)

Umrli v Ljubljani

od 25. do 27. maja:

Fr. Nachtigla, revica, 65 l., na možganskem mrtudu. — Filip Deng, fotograf, 32 l., na pljučnem vnetju. — Jov. Mahkota, sin poštnega sluga, 6 l., na pljučnem vnetju. — Polona Bregarjeva, gostica, 75 l., na opešanji. — Ernest Baumgartner, trgovec, 4 ure, na predčasnem porodu. — Jos. Štrleba, midlar, 72 l., na opešanji. — L. Melhior, kavarnar, 37 l., na vodenici.

Uradno naznanilo.

30. maja 1875.

Javne dražbe: Ant. Hrovatovo iz Kočevja, 5350 gld., 12. junija (I. Velike Lašice). — Dor. Judničevo iz Klostra, 1200 gld., 15. junija (I. Metlika). — Fr. Švigejnovo iz Borovnice, 9. junija (I. Vrhnika). — J. Boštjančičevo iz Smerja, 1800 gld., 5. junija (I. Ilir Bistrice). — Jos. Babičovo iz Bruhanove vasi, 3013 gld., 12. junija (I. Velike Lašice). — Mat. Starašincevo iz Preloke, 655 gld., 5. junija (I. Črnomelj). — Mat. Stalcarjevo iz Srednjega gozda, 1570 gld., 4. junija (I. Črnomelj).

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni
Karel Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarja in mlarnica,
zaloga vžigalnih, svetilnih in masčobnih tratin

v CELOVCI.

(127—2)